

DECIZIE

03 aprilie 2013

mun.Chișinău

**Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău**Compus din:
Președintele ședinței
JudecătoriiN.Craiu
L.Bulgac și L.Popova

Grefierul

V.Sandu,

Examinînd în ședință judiciară publică în ordine de apel cauza civilă la cererea lui Oleinic Alexandru către Inițiativa Civică pentru un Parlament Curat privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale,-

a s t a b i l i t :

La data de 22 noiembrie 201, reclamantul Oleinic Alexandru a acționat în judecată Inițiativa Civică pentru un Parlament Curat, solicitînd constatarea faptului, că informația răspândită de pîrît nu corespunde realității, precum și publicarea dezmințirii informației respective, cu excluderea numelui reclamantului din „Lista Neagră”, lansată de către pîrît pe pagina web UNIMEDIA la data de 19.11.2010. Mai solicita reclamantul încasarea de la pîrît a despăgubirilor moral în suma de 2 000 000 lei, acest quantum fiind ulterior micșorat de reclamant pînă al suma de 100 000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că, la data de 19 noiembrie 2010, Inițiativa civică pentru un Parlament Curat a lansat pe pagina web UNIMEDIA „Lista Neagră” a candidaților în deputați în Parlamentul RM, considerați incompatibili cu funcția de deputat în urma monitorizării efectuate de jurnaliștii de investigație în baza a șapte criterii de integritate morală: averi și venituri necorespunzătoare; utilizarea resurselor administrative în folos personal sau de partid; utilizarea poziției de serviciu în interes personal sau de familie, protecționism, trafic de influență; administrare defectuoasă, impozite/amenzi neachitate; comportament împotriva statului de drept; imaginea publică a candidatului; traseism politic. Susține reclamantul, că numele său a fost inclus în această listă, pe motivul că figurează în unele acte ale Curții de Conturi, întocmite în anul 2001, și anume Al.Oleinic , aflîndu-se la conducerea SA „Monolit” din Soroca, a contribuit la efectuarea unui șir de tranzacții, în urma cărora a fost înstrăinată neîntemeiat și nelegitim o parte din patrimoniul societății pe acțiuni, iar numele lui A.Oleinic figurează în mai multe hotărîri ale Curții de Conturi. Susține reclamantul, că, nevinovăția sa a fost confirmată prin ordonanța de refuz în pornirea procesului

penal și ordonanța de clasare a procesului penal, emise de către Procuratura Generală.

Menționează reclamantul, că, declarațiile făcute de către pîrît sunt vădit neîntemeiate, nu corespund realității și prejudiciază onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului. Pîrîtul a lansat această „Lista Neagră” fără a studia problema în cauză, fapt ce l-a determinat pe reclamant să se adreseze în judecată cu cererea respectivă.

Prin hotărârea judecătoreiei Centru mun.Chișinău din 01 noiembrie 2011 acțiunea a fost respinsă ca fiind nefondată.

Împotriva hotărîrii instanței de fond, la 21 decembrie 2011, a depus apel Oleinic Alexandru, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii contestate și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii integrale.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2012, apelul a fost admis, hotărîrea instanței de fond casată, cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea lui Alexandru Oleinic către „Inițiativa Civică pentru un parlament curat” a fost admisă parțial, a fost recunoscută că informația răspândită de „Inițiativa Civică pentru un parlament curat”, nu corespunde realității, cu obligarea acestora de a-l exclude pe Alexandru Oleinic din lista numită „Lista Neagră”, iar în partea încasării pagubei morale, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2013, recursul declarat de Inițiativa Civică pentru un Parlament Curat, Centrul de Investiții Jurnalistice, Asociația Presei Independente, Centrul pentru Jurnalism Independent, Centrul de Analiză și Prevenirea Corupției, Asociația pentru Democrație Participativă „Adept” și fundația Soros-Moldova a fost admis, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2012, cu restituirea pricinii pentru rejudecare în instanța de apel.

În motivarea apelului, apelantul a invocat, că, instanța de fond nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, concluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sînt în contradicție cu circumstanțele pricinii, instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Sușține apelantul că, pîrîtul urma să afle despre existența ordonanței de refuz în pornirea procesului penal din 01.11.2002 și ordonanța de clasare a procesului penal din 28.02.2003, acestea fiind adoptate anume în baza actelor Curții de Conturi la care s-a referit intimatul. Consideră apelantul că, odată cu aflarea despre existența acestor documente oficiale, intimatul urma să excludă numele dînsului din "lista neagră" sau să adauge în broșura "Cunoaște-ți candidatul" informația despre existența actelor sus reflectate.

Menționează apelantul că, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că, informația furnizată nu doar a urmărit simplul motiv de a aminti alegătorilor despre existența actelor Curții de Conturi adoptate în anul 2000, ci de facto, prin furnizarea acestei informații s-a urmărit scopul de a ponegri persoana, indicînd că calitățile morale ale reclamantului nu sunt integre. Instanța de fond a lipsit reclamantul de dreptul constituțional de a apăra onoarea și demnitatea favorizînd intimatul cu dreptul de libertatea de exprimare.

Concluzia instanței de fond precum că, persoanele antrenate în campaniile electorale sunt supuse unei „judecăți de valoare”, apelantul o consideră greșită deoarece în cazul dat a avut loc o injurie și nicidecum judecăți de valoare.

În instanța de apel reprezentantul apelantului Oleinic Alexandru, - Romanăș Marian, împuternicit prin mandat Seria MA nr.0108068 (f.d.283,vol.I), a susținut apelul și a solicitat admiterea acestuia din motivele invocate în cererea de apel.

Reprezentantul intimatului Inițiativa Civică pentru un Parlament Curat, – Cojocaru Cristina, împuternicită prin mandat Seria MA nr.0030213 (f.d.282,vol.I), a solicitat respingerea apelului ca fiind neîntemeiat și nefondat. Susține că în instanța de fond a solicitat scoaterea de pe rol a cererii de chemare a lui Al.Oleinic, pe motiv că acesta nu s-a adresat cu cerere prealabilă. Invocă, că, pîrîtul nu putea să atace hotărîrea instanței de fond care era una emisă în favoarea Inițiativăi Civice pentru un Parlament Curat. Solicită scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată a înaintate de către Oleinic Alexandr, mai mult cu atît, a expirat deja și termenul de depunere a cererii prealabile, procedură care nu mai are nici un sens.

Judecînd apelul, verificînd argumentele invocate, audiind participanții la proces, analizînd materialele pricinii, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră apelul fondat și pasibil de admitere , din alte motive decît cele invocate de apelant, cu casarea hotărîrii instanței de fond și emiterea unei încheieri de scoatere a cererii de pe rol pentru nerespectarea procedurii prealabile. La această concluzie Colegiul a ajuns, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.385 al.1(e) CPC al RM, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărîrea primei instanțe, dispunînd încetarea procesului sau scoaterea cererii de pe rol.

Potrivit prevederilor art.267(a) CPC al RM, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară.

Litigiul din speța dată cade sub incidența Legii nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare. Această lege a fost pusă în aplicare la 09.10.2010, acțiunea fiind înaintată de reclamant la 22.11.2010.

Potrivit art. 15 alin.1) și alin.2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informației și/sau persoanei juridice care a răspîndit-o rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului cauzat. Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare. Acesta este un termen de prescripție. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile.

Potrivit art.34 alin.3 al aceleiași legi, persoana care nu a sesizat instanța de judecată pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi poate înainta o acțiune în judecată în ordinea prevăzută de prezenta lege. Termenul de prescripție curge din ziua intrării în vigoare a prezentei legi.

Raportînd la situația din speță prevederile legale enunțate, Colegiul reține, că reclamantul A.Oleinic s-a adresat în judecată fără a respecta procedura prealabilă, nu s-a adresat pîrîtului cu nici o cerere pentru a soluționa litigiul pe cale extrajudiciară, astfel nerespectînd cerințele art. 15 alin.1) și alin.2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, fapt ce impune scoaterea cererii de pe rol în temeiul art. 267(a) CPC al RM.

În contextul celor expuse, potrivit prevederilor art.385 al.1(e), art.267(a), art.390, CPC al RM, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

DECIDE:

Admite apelul.

Casează hotărîrea Centru mun.Chișinău din 01 noiembrie 2011 și emite în pricina dată o încheiere, prin care:

Scoate cererea de pe rol, pe motivul nerespectării procedurii prealabile de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară.

Decizia este definitivă, cu drept de recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de două luni.

Președintele ședinței

N.Craiu

Judecătorii

L.Bulgac

L.Popova

conform originalului

judecător

L. Bulgac